

DRAUGAS

PERIODICALS
April 30, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS - FRIDAY, BALANDŽIO - APRIL 30, 1999

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04/29/99
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 84
Kaina 50 c.

Konservatoriai: Prezidentas gali sudaryti mažumos vyriausybę

Vilnius, balandžio 29 d. (BNS) — Seimo konservatoriai trečiadienį pradėjo ruošti dirvą premjero Gedimino Vagnoriaus atsistatydinimui, pareiškę nekludysią prezidentui sudaryti mažumos vyriausybę.

„Jeigu prezidentas iš tikro siektų kitos vyriausybės, už jos veiklą, personalijas ir veiklos padarinius Lietuvos ūkiui ir mūsų valstybei jis turėtų prisiimti visą atsakomybę“, žurnalistams sakė konservatorių frakcijos seniūnas Arvydas Vidžiūnas, kalbėdamas po partijos valdybos posėdžio, kuriame dalyvavo ir dalis frakcijos narių.

„Jeigu prezidentas šiuo keliu eitų, mes netrukdytume jam tokia vyriausybę formuoti, bet be konservatorių“, sakė A. Vidžiūnas.

Pasak jo, frakcija pasitiki Gediminu Vagnoriumi bei jo vadovaujama vyriausybe ir „nemato jokių svarbių priežasčių, dėl kurių ši vyriausybė ir ministras pirmininkas turėtų atsistatydinti“, „konservatoriai niekada nesutiks, kad opozicija ar kas nors kitas už mus parinktų ministro pirmininko ar ministrų kandidatūras“. Todėl, pasak seniūno, mažumos kabinetas „būtų prezidento vyriausybė“.

Ši nuostata buvo priimta, valdybos posėdyje nedalyvaujant Konservatorių partijos pirmininkui Vytautui Landsbergiui. Trečiadienio vakarą jis turėjo paskristi į Karmėlavos oro uostą iš Sofijos.

Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Andrius Kubilius žurnalistams sakė, kad Seimo dauguma praėjusią savaitę „aiškiai pasakė, kad pasitiki premjeru“. A. Kubilius žodžiais, prezidentas Valdas Adamkus turėtų aiškiai pareikšti nenorį dirbti su šiuo premjeru.

Tuo tarpu prezidentas nekeičia savo nusistatymo. „Prezidentas pareiškė nepasitiki jimą premjeru ir laukia jo sprendimo“, ketvirtadienį sakė prezidento patarėjas Darius Kuolys.

Ketvirtadienio rytą Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis buvo atvykęs pokalbio pas prezidentą Valdą Adamką. Lietuvos vadovai kalbėjosi dviese, ir pokalbio detalių nepraneša nei prezidentūra, nei Seimo vadovo raštine.

V. Landsbergis nesutinka su savo partiečių pareiškimu

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis nepritaria jo vadovaujamos Konservatorių partijos frakcijos Seime sprendimui, kuriuo pradėta ruošti dirva premjero atsistatydinimui.

„Seimo pirmininkas žinojo, kad posėdis vyks, tačiau šis dokumentas su juo nebuvo derintas“, sakė Seimo pirmininko atstovė spaudai Loretą Zakarevičienė.

Ketvirtadienį su Seimo pirmininku susitiko jo pirmasis pavaduotojas Andrius Kubilius, kuris išsamiau nekommentavo savo pokalbio. „Kalbėjome apie gyvenimą. Mes šiaip aptarėme visokias situacijas“, sakė A. Kubilius, tuo pačiu pripažinęs, kad kalbėjo

ir apie minėtąją frakcijos pareiškimą.

A. Kubilius nepaneigė, kad frakcijos pareiškimas buvo priimtas, nesitarus su V. Landsbergiu. „Frakcijoje tai buvo apsvaistytas. Buvo po to konsultuotasi (su V. Landsbergiu)“, skubiai eidamas koridoriumi, sakė A. Kubilius.

Konservatorių pareiškimas aštrina politinę situaciją

„Po prezidento V. Adamkaus praėjusią savaitę pareiškto politinio nepasitikėjimo ministrų pirmininku, konservatorių reikėtų ieškoti kompromisų“, mano Centro sąjungos vicepirmininkas Kęstutis Glaveckas, nes tai būtų protingesnis kelias.

Jo nuomone, susitarimas tarp prezidento ir konservatorių turėtų remtis ne vien tik atsistatydinimu ar atstatydinimu, pakaktų atstatydinti keletą ministrų kabineto narių.

Opozicinės LDDP frakcijos vadas Česlovas Juršėnas mano, kad premjero Gedimino Vagnoriaus atsistatydinimas tampa tikrove.

Konservatorių frakcijos pareiškima, kuriame dar sykį pareiškta apie premjero remimą ir atsiskaitoma dalyvauti prezidento suformuotoje vyriausybėje, Č. Juršėnas vertina kaip „dirvos ruošimą“ atsistatydinimui arba atstatydinimui. Tiesni įvykiai, jo nuomone, priklausys nuo prezidento ryžtingumo.

Č. Juršėnas neatmetė galimybes, kad būtų imanoma prezidento suformuotos ar „mažumos“ vyriausybės veikla tuo atveju, jei konservatoriai padarytų išvadą iš savo blogos politikos, jei pripažintų tai, ko reikalauja prezidentas, tauta ir opozicija.

Gediminas Vagnorius: Atsistatydinti ar ne?

Ministras pirmininkas, kuris yra ir valdanciosios Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos pirmininkas, su savo partijos bei koalicijos bendrininkų krikščionių demokratų vadovais konsultavosi, koks turėtų būti atsakymas prezidentui.

Po daugiau kaip pusantros valandos prie pietų stalo vyriausybėje vykusio pokalbio G. Vagnorius neatskleidė žurnalistams, koks bus jo pareiškimas: „Šiame susitikime sutarėme, kad bus suformuotas tam tikras pareiškimas, ir aš jį paskelsiu. Norėčiau dar truputį pagalvoti šiuo klausimu“.

„Premjeras pats sprendžia, kada ir ką pasakyti. Prezidentas buvo iškęs klausimą Seimui, ar jis pasitiki ministru pirmininku ir vyriausybe. Seimas atsakė, kad pasitiki. Tačiau prezidentas peradresavo savo klausimus tiesiogiai ministrui pirmininkui. Jis iš tikrųjų turi atsakyti į tai, ir jis atsakys“, sakė Seimo vadovas Vytautas Landsbergis.

Pasak užsienio reikalų ministro Algirdo Saudargo, konservatorių ir krikščionių demokratų vadovų pasitarime buvo derinamos įvairios situacijos, kaip galima būtų išeiti iš „tam tikros konstitucinės kri-

Balandžio 22 dieną Vašingtone Amerikos lenkų kongresas (Polish American Congress) surengė iškilmingą pokylį Lenkijos įstojimo į NATO garbei. Šventėje, kurioje dalyvavo per 600 svečių, Lietuvą atstovavo prezidentas Valdas Adamkus, krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius, Amerikos lietuvių organizacijų nariai, Lietuvos diplomatai. Polish American Congress iškilmes tapo savotiška padėka Amerikos lenkams, kurių pastangų dėka palengvėjo Lenkijos kelias į NATO, padėka pasisventusiems kongreso nariams, septyneris metus nenuilstamai dirbusiems šia linkme.

Nuotr.: Pobūvio metu (iš kairės) JAV LB Krašto valdybos pirmininke Regina Narušienė, JAV LB vykdomasis vicepirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas, Amerikos lenkų kongreso pirmininkas Edward Moshal, JAV LB Vašingtono įstaigos direktorė Audronė Pakšienė.

Baltijos valstybės iki 2002-ųjų gali pakliūti į NATO

Vašingtonas, balandžio 29 d. (BNS) — Jeigu sparčiai padidins savo karinį pajėgumą, Baltijos valstybės dar iki 2002 metų gali tapti NATO naremis, sako žymus Amerikos užsienio politikos apžvalgininkas Paul Goble.

„Manau, kad jeigu baltai rimtai panorės, jie iki 2002 metų gali įstoti į NATO“, sakė BNS P. Goble, kuris yra radijo „Laisvoji Europa“ ir „Laisvė“ ryšių skyriaus direktorius.

Pasak jo, susilpnėjusi Rusija ir vyriausybę kaita daugelyje Vakarų valstybių lems didelės permainas Baltijos saugumo srityje. „Aš tikiuosi, kad Baltijos valstybės suvoks, jog dabar, kai Rusija yra nusilpusi, jos turi neįtikėtiną galimybę pasistūmėti į Vakarus. Bet Rusija ne visada bus nusilpusi, ir baltai turėtų dėti visas pastangas integracijai į Vakarus“, sakė P. Goble.

Priešingai negu daugelis apžvalgininkų, jis mano, kad Kosovo krizė faktiškai padidino Baltijos valstybių pajėgumus gauti pakvietimą į NATO, nes ji vertia keisti politinį mastymą.

Visų pirma, „ginklų žvanginimas“ Rusijos vadovybėje išskleidė viltis, kad ši valstybė taps gera Europos saugumo bendradarbe.

„Manau, kad iki pastarojo metų — štai kodėl man atrodo, kad Kosovo krizė padeda Baltijos valstybėms patekti į NATO, o ne į varžą — buvo manoma, kad rusai iš esmės galima pasikliauti, jog jie pasiūlys teisingai. Bet Primakov, Jelcin ir Dūmos deputatų pareiškimai dėl Milošević tikrai nepadėjo. Jie parodė, kad Rusija iš tiesų nėra pasirengusi būti Europos valstybe. O pasekmės tokios, kad žmonės gerai susimąstė — galbūt reikėtų gelbėti, ką galima, jau šiaime etape, užuot bandžius laimėti viską. Manau, jog nuomonės pasikeitė“, sakė P. Goble.

Antra — Kosovo krizė paneigė argumentą, neva narys Europos Sąjungoje (ES) yra pakankama saugumo garantija. „Manau, kad viena tikra

Kosovo pasekmė — ir dėl jos aš nelabai gailiuosi — yra ta, kad tie, kurie sako, esą Europos Sąjungos pakanka — kietai sakant, mums nereikia pernelyg jaudintis dėl NATO, pirmiausia jaudinkimės dėl ES — yra neteisingi“, sakė apžvalgininkas.

Sovietmečio stabų muziejaus likimas — vyriausybės rankose

Vilnius, balandžio 29 d. (Elta) — Grūto miške kuriama sovietmečio paminklų parodos rengimo darbai turėtų būti sustabdyti iki to laiko, kol šiuo klausimu bus priimtas vyriausybės sprendimas, susirinkime nutarė Vilniaus miesto sąjūdžio grupių susivienijimas „Labora“.

Kaip sakė „Labora“ tarybos pirmininkas Leonas Kerosierius, susirinkimo dalyviai kalbėjo, kad Grūto miške kuriamas muziejus yra ideologinis ginklas ir naujo žmonių supriešinimo apraška. Pakartotinai buvo pritarita prieš mėnesį paskelbtam pareiškimui, kuriuo buvo pasmerkti muziejus organizatoriai, kreiptasi į Lietuvos Respublikos prezidentą, Seimo pirmininką ir ministrą pirmininką, atkreipiant jų dėmesį į tai, kad Grūto miške kuriamas komunistinių nusikaltėlių skulptūrų muziejus yra moralinis nusikaltimas, ir kad būtina išsiaiškinti jo nuostatas bei tikslus.

* Danijos teisėsaugos pareigūnai suėmė klaidėdį Pietrą Kosenką, kuriam priklausantis laivas „Kvedarna“ praėjusią savaitę buvo sulauktytas su 12 tonų hašišo. Jis buvo sulauktytas per kratas, kurios vienu metu buvo atliekamos prieplaukoje stovinčiame laive bei keliuose Kalundborgo butuose. Danijos teismas laivo savininką leido suimti 24 paroms, jam pateikti kaltinimai organizavus narkotikų kontrabandą. Sulauktytame laive buvo areštuota ir visa laivo įgula, tarp jų — 11 Lietuvos piliečių. Jei teismas P. Kosenką pripažins kaltu organizavus narkotikų kontrabandą, jis gali būti nuteistas maždaug 10 metų laisvės atėmimu, atimant laivą. (BNS)

* Lietuvos profesinių sąjungų centro ir Lietuvos profesinių sąjungų susivienijimo organizuojamas Darbo dienos minėjimas gegužės 1-ąją pradedamas koncertu ir baigsis šventinėmis ugnies salėmis ant Tauro kalno Vilniuje. Lietuvai papuolus į Tarybų Sąjungos sudėtį, gegužės 1 d. buvo paversta visuotiniu privalomu demonstracijų švente. Prieš metus konservatorių ir krikščionių demokratų valdomas Seimas gegužės 1-ąją išbraukė iš nedarbo dienų sąrašo. Visame pasaulyje nuo 1890 m. gegužės 1-oji minima kaip pasaulinė samdomųjų darbo žmonių šventė.

* Iš vyriausybės rezervo fondo 209,000 litų skirti Seimui, 301,000 litų — vyriausybei. Didžioji dalis Seimui skirtų pinigų (189,000 Lt) skirta sumokėti už teritorijos valymo darbus. (Elta)

P. Goble nuomone, jeigu Baltijos valstybės neįstotų NATO jas pakviesti iki 2002 m. numatyto naujo sąjungos viršūnių susitikimo, jų narysės galimybės žymiai sumažės. Todėl valstybių vadovai turi parodyti didelį ryžtą ir skirti žymiai didesnes investicijas kariuomenei per ateinančius trejus metus, ypač Latvijoje, sakė apžvalgininkas.

Vyriausybės kancleris Kęstutis Čilinskas pranešė, kad „išsiaiškinti padėtį pavesta Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijai“.

Sovietmečio stabų muziejų, vadinamą dar ir būsimuoju Lietuvos istorijos parku, kuria viešojoje istaiga „Hesonas klubas“. Tarp Grūto girioje kaupiamų sovietmečio stabų paminklų yra didžiųjų komunistinių nusikaltėlių — Lenino, Stalino, Dzeržinskio — skulptūros. Tai, kad šalia šių monstrų muziejaus sumanytojai ketina rodyti ir kitus, skirtingų laikotarpių lietuvių mentaliosios dailės kūrinius, kelia ne tik nuostabą, bet ir rimtas abejones šios parodos tikslais.

Sunku suvokti, kodėl privataus verslininkas sovietmečio stabų muziejus įkūrimui ryžtasi skirti 3,5 milijono litų.

* Lietuvos profesinių sąjungų centro ir Lietuvos profesinių sąjungų susivienijimo organizuojamas Darbo dienos minėjimas gegužės 1-ąją pradedamas koncertu ir baigsis šventinėmis ugnies salėmis ant Tauro kalno Vilniuje. Lietuvai papuolus į Tarybų Sąjungos sudėtį, gegužės 1 d. buvo paversta visuotiniu privalomu demonstracijų švente. Prieš metus konservatorių ir krikščionių demokratų valdomas Seimas gegužės 1-ąją išbraukė iš nedarbo dienų sąrašo. Visame pasaulyje nuo 1890 m. gegužės 1-oji minima kaip pasaulinė samdomųjų darbo žmonių šventė.

* Iš vyriausybės rezervo fondo 209,000 litų skirti Seimui, 301,000 litų — vyriausybei. Didžioji dalis Seimui skirtų pinigų (189,000 Lt) skirta sumokėti už teritorijos valymo darbus. (Elta)

JAV Atstovų rūmai nepritarė Jugoslavijos oro puolimams

Vašingtonas, balandžio 29 d. (Reuters-BNS) — JAV Kongreso Atstovų rūmai trečiadienį nepatvirtino nutarimo, kuriuo būtų leidžiami JAV vadovaujamo NATO bloko oro smūgiai Jugoslavijai.

Šis balsavimas, išryškines nepritarimą Amerikos įsivėlimui į Jugoslavijos konfliktą, sudavė skaudų smūgį prezidento Bill Clinton užsienio politikai.

Demokratų remiamas nutarimas „istrigi“, kai už ir prieš jį balsavo po 213 Kongreso narių. 26 demokratai nepakluso partijos linijai ir pasipriešino nutarimui, o 31 respublikonas balsavo už oro smūgius.

Nutarimas galėjo būti priimtas paprasta balsų dauguma, tačiau būtų nepareigojantis tol, kol jo nepatvirtintų ir Senatas.

Atstovų rūmų balsavimas įvyko praėjus penkioms savaitėms po to, kai prasidėjo NATO oro smūgių kampanija, kuria siekiama priversti Jugoslavijos prezidentą Slobodan Milošević išvesti savo pajėgas iš karo nuniokotos Kosovo provincijos.

Šis balsavimas atskleidė didelį respublikonų ir demokratų nesutarimą dėl Amerikos dalyvavimo kare.

Baltieji rūmai, kuriems šis balsavimas sudavė smūgį, pažadėjo tęsti dabartinę strategiją Balkanuose. „Mes toliau vykdysime šią oro kampaniją. Mes ją toliau stiprinsime“, pareiškė Valstybinės saugumo tarybos atstovas spaudai David Leavy.

Atstovų rūmai taip pat balsavo už tai, kad Amerikos saugumo kariuomenės dislokavimas galėtų būti finansuojamas tik gavus išankstinį Kongreso sutikimą.

Trečiadienio diskusijas apmankino ir du respublikono Tom Campbell pateikti pasiūlymai, kuriuos jis siekė priversti Kongresą pasirinkti dvi galimybes — arba oficialiai paskelbti karą Jugoslavijai, arba atšaukti JAV kariuomenę iš Balkanų regiono. Abu pasiūlymai buvo atmesti.

„Mysl polska“ teigia, kad „lenkų padėtis Lietuvoje ir Ukrainoje nėra geresnė negu Baltarusijoje“. Lietuva kritikuojama dėl Vilniaus krašto administracinės reformos, kuri, neva, suskaldys glaudžiai gyvenančius lenkus, bei dėl menkinamos lenkų kalbos reikšmės lenkiškose mokyklose.

Ukrainai daugiausiai kliūva todėl, kad praėjus dešimčiai metų nuo nepriklausomybės atkūrimo, Lvoje lenkams nesugrąžinta nė viena bažnyčia, nė vienas visuomeninis pastatas. Tačiau, pasak laikraščio, Ukraina — „Vakarų lepinėlis“, o Lietuvai mokama premija už provakarietiškumą.

„Elektros skandalai“ nenuėjo užmarštin

Vilnius, balandžio 29 d. (Elta) — Vyriausybės kancleris Kęstutis Čilinskas ketvirtadienį kreipėsi į Generalinę prokuratūrą, prašydamas informuoti, ar tęsiamas ir kaip sėkmingai vyksta plačiai nuskaubėjusių bylų, susijusių su elektros energijos pardavimu, tyrimas.

Vyriausybės spaudos tarnyba primena, kad šių metų pradžioje akio ministras Vincas Babilius kreipėsi į vyriausybę, prašydamas sprendimo, kuriuo susivienijimui „Power Bridge Group“ būtų atimta teisė vadovauti elektros energijos tilto į Vakarus projektui, nes nevykdomos konkurso sąlygos.

Po to kai kurie su susivienijimu susiję asmenys tvirtino, kad „Power Bridge Group“ negalėjo vykdyti projekto, nes esą Amerikoje juos reketavo JAV lietuvių verslininkai, prisidengę Lietuvos pramonininkų vardu. Ūkio ministras V. Babilius buvo apkaltintas išvaras iš Lietuvos pajėgius investuotojus.

dan Milošević išvesti savo pajėgas iš karo nuniokotos Kosovo provincijos.

Šis balsavimas atskleidė didelį respublikonų ir demokratų nesutarimą dėl Amerikos dalyvavimo kare.

Baltieji rūmai, kuriems šis balsavimas sudavė smūgį, pažadėjo tęsti dabartinę strategiją Balkanuose. „Mes toliau vykdysime šią oro kampaniją. Mes ją toliau stiprinsime“, pareiškė Valstybinės saugumo tarybos atstovas spaudai David Leavy.

Atstovų rūmai taip pat balsavo už tai, kad Amerikos saugumo kariuomenės dislokavimas galėtų būti finansuojamas tik gavus išankstinį Kongreso sutikimą.

Trečiadienio diskusijas apmankino ir du respublikono Tom Campbell pateikti pasiūlymai, kuriuos jis siekė priversti Kongresą pasirinkti dvi galimybes — arba oficialiai paskelbti karą Jugoslavijai, arba atšaukti JAV kariuomenę iš Balkanų regiono. Abu pasiūlymai buvo atmesti.

„Mysl polska“ teigia, kad „lenkų padėtis Lietuvoje ir Ukrainoje nėra geresnė negu Baltarusijoje“. Lietuva kritikuojama dėl Vilniaus krašto administracinės reformos, kuri, neva, suskaldys glaudžiai gyvenančius lenkus, bei dėl menkinamos lenkų kalbos reikšmės lenkiškose mokyklose.

Ukrainai daugiausiai kliūva todėl, kad praėjus dešimčiai metų nuo nepriklausomybės atkūrimo, Lvoje lenkams nesugrąžinta nė viena bažnyčia, nė vienas visuomeninis pastatas. Tačiau, pasak laikraščio, Ukraina — „Vakarų lepinėlis“, o Lietuvai mokama premija už provakarietiškumą.

„Mysl polska“ teigia, kad „lenkų padėtis Lietuvoje ir Ukrainoje nėra geresnė negu Baltarusijoje“. Lietuva kritikuojama dėl Vilniaus krašto administracinės reformos, kuri, neva, suskaldys glaudžiai gyvenančius lenkus, bei dėl menkinamos lenkų kalbos reikšmės lenkiškose mokyklose.

Ukrainai daugiausiai kliūva todėl, kad praėjus dešimčiai metų nuo nepriklausomybės atkūrimo, Lvoje lenkams nesugrąžinta nė viena bažnyčia, nė vienas visuomeninis pastatas. Tačiau, pasak laikraščio, Ukraina — „Vakarų lepinėlis“, o Lietuvai mokama premija už provakarietiškumą.

„Mysl polska“ teigia, kad „lenkų padėtis Lietuvoje ir Ukrainoje nėra geresnė negu Baltarusijoje“. Lietuva kritikuojama dėl Vilniaus krašto administracinės reformos, kuri, neva, suskaldys glaudžiai gyvenančius lenkus, bei dėl menkinamos lenkų kalbos reikšmės lenkiškose mokyklose.

Ukrainai daugiausiai kliūva todėl, kad praėjus dešimčiai metų nuo nepriklausomybės atkūrimo, Lvoje lenkams nesugrąžinta nė viena bažnyčia, nė vienas visuomeninis pastatas. Tačiau, pasak laikraščio, Ukraina — „Vakarų lepinėlis“, o Lietuvai mokama premija už provakarietiškumą.

„Elektros skandalai“ nenuėjo užmarštin

Vilnius, balandžio 29 d. (Elta) — Vyriausybės kancleris Kęstutis Čilinskas ketvirtadienį kreipėsi į Generalinę prokuratūrą, prašydamas informuoti, ar tęsiamas ir kaip sėkmingai vyksta plačiai nuskaubėjusių bylų, susijusių su elektros energijos pardavimu, tyrimas.

Vyriausybės spaudos tarnyba primena, kad šių metų pradžioje akio ministras Vincas Babilius kreipėsi į vyriausybę, prašydamas sprendimo, kuriuo susivienijimui „Power Bridge Group“ būtų atimta teisė vadovauti elektros energijos tilto į Vakarus projektui, nes nevykdomos konkurso sąlygos.

Po to kai kurie su susivienijimu susiję asmenys tvirtino, kad „Power Bridge Group“ negalėjo vykdyti projekto, nes esą Amerikoje juos reketavo JAV lietuvių verslininkai, prisidengę Lietuvos pramonininkų vardu. Ūkio ministras V. Babilius buvo apkaltintas išvaras iš Lietuvos pajėgius investuotojus.

KALENDORIUS
Balandžio 30 d.: Sv. Pijus V, po pietus: Marijonas, Sofija, Vėnta, Virbutas.
Gegužės 1 d.: Sv. Juozapas darbininkas: Anele, Vydmantas, Zigmantas (Zigmas), Vilnius.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

BRANGŪS
„ŽALGIRIO“
VYRAI

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINU JUS SU IŠKOVOTA EUROPOS TAURE, SAVO VALIA IR PASTANGOMIS JUS IŠKLAIDĖTE VISAS ABEJONES DĖL LIETUVOS KREPŠINIO PRANAŠUMO EUROPOJE IR ĮRODĖTE, KAD TAUTOS IR VALSTYBĖS FIZINĖ BEI DVASINĖ GALIA PRIKLAUSO NE NUO GYVENTOJŲ SKAIČIAUS AR MATERIALINĖS GEROVĖS.

ŽALGIRIS ŠIANDIEN ĮKUNO DAUGELIO MŪSŲ ILGUS METUS PUOSELĖTĄ SVAJONĘ. KARTU NE TIK ĮTISINTAS STIPRIAUSIOS EUROPOS KOMANDOS VARDAS, BET IR PRATĖSTA 1937-1941 IR 1993-1994 METŲ TRADICIJA, KAI MŪSŲ VALSTYBĖS RIKTINĖ NETURĖJO BŪVUSIŲ LYGIŲ VISAME ŽEMYNĖ.

AUKŠČIAUSIO LYGIO VARŽYBOS VĖL IŠKOVOTAS AUKŠČIAUSIO LYGIO LAIMĖJIMAS, UŽ KURĮ JUMS DĖKOJA VISI LIETUVAI. PRISIDĖDU PRIE ŠIŲ PADĖKŲ ŽODŽIŲ, DĖIAUCIUOSI KARTU SU JUMIS IR LIEKIU, KAD DAR ILGUS METUS „ŽALGIRIO“ VARDAS KELTŲ PELYNTĄ PAGARBĄ IR PRIPAŽINIMĄ VISAME KREPŠINIO PASAULYJE.

Irena Regienė
VALDAS ADAMKUS
LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

Sveikiname

Ši savaitgalį Clevelande vyksiančiose ŠALFAS s-gos metinėse jaunučių krepšinio pirmenybėse dalyvausiančius jaunuosius krepšinio entuziastus, nepailstančius jų trenerius, o taip pat ir jaunimo sportą vertinančius tėvus. Linkime, kad jos vyktų kilnia sportiška dvasia — laimėjus nuosirdžiai pasidžiaugti ir nuolankiai pripažinti pralaimėjimą, kuris skatina tobulėjimą ir veda į ateities laimėjimus.

Irena Regienė „Sporto apžvalgos“ redaktorė
Danutė Bindokienė „Draugo“ vyr. redaktorė

JAUNUČIŲ KREPŠINIO
ŽAIDYNIŲ TVARKARAŠTIS

Pateikiame š.m. gegužės 1 ir 2 d. Cleveland, OH, vykiančių 1999 m. Š. Amerikos lietuvių jaunučių krepšinio pirmenybių bendrą tvarkaraštį ir adresus. Primename, kad žaidynės bus vykdomos berniukams ir mergaitėms šiose „klasėse, pagal žaidėjų amžių: B (1983-1984 m. gimimo), C (1985-1986 m.), D (1987-1988 m.), E (1989-1990 m.) ir F („Molekulių“ (1991 m. ir jaunesnių). E ir F komandos yra mišrios, Co-Ed tipo, kur berniukai ir mergaitės žaidžia kartu.

Šeštadienį, gegužės 1 d.

Žaidynės prasidės 8:30 val. ryto punktualiai ir tęsis apytikriai iki 4:30 val. p.p., šiose salėse:

Memorial Junior High School, Mentor, Ohio — berniukams B ir C;

Shore JHS, Mentor, Oh. — berniukams C;

Ridge JHS, Mentor, Oh. — mergaitėms B ir C;

Orchard Hollow EL School, Mentor, Oh. — berniukams D ir mergaitėms D;

Boromeo College, Wickliffe, Oh. — jaunučių E ir F („molekulės“).

Specialios šv. Mišios sportininkams — bus aukojamos Dievo Motinos lietuvių parapijos bažnyčioje, Cleveland, OH — 6:30 val. vak.

Linksmavakaris — žaidynių dalyviams ir svečiams — Dievo Motinos parapijos auditorijoje ir svetainėje. Būfetas, šokiai ir žaidimai, DJ mu-

Šeštadienį, gegužės 2 d.

Žaidynės prasidės 8:30 val. ryto punktualiai ir tęsis apytikriai iki 4:30 val. p.p., šiose salėse:

Memorial Junior High School, Mentor, Ohio — berniukams B ir C;

Shore JHS, Mentor, Oh. — berniukams C;

Ridge JHS, Mentor, Oh. — mergaitėms B ir C;

Orchard Hollow EL School, Mentor, Oh. — berniukams D ir mergaitėms D;

Boromeo College, Wickliffe, Oh. — jaunučių E ir F („molekulės“).

Specialios šv. Mišios sportininkams — bus aukojamos Dievo Motinos lietuvių parapijos bažnyčioje, Cleveland, OH — 6:30 val. vak.

Linksmavakaris — žaidynių dalyviams ir svečiams — Dievo Motinos parapijos auditorijoje ir svetainėje. Būfetas, šokiai ir žaidimai, DJ mu-

ASK „Lituanica“ molekulių komandos nariai gerai žino, kad prieš rungtynes reikia susikaupti ir pasiryžti kamuolio iš komandos rankų nepaleisti. Šie žaidėjai tikisi grįžti laimėtojai iš šį savaitgalį Clevelande vykiančių ŠALFAS s-gos metinių jaunučių krepšinio pirmenybių.

Nuotr. Indrė Tūnėlienė

METINĖS SPORTO
PIRMENYBĖS
DETROITE

zika. Duryrs atidaromos nuo 6:30 val. vak.

Sekmadienį, gegužės 2 d.

Žaidynių tęsinys ir užbaiga vyks nuo 9 val. r. iki apytikriai 3 val. p.p., šiose salėse:

Memorial JHS — finalai ir žaidimai dėl 3-čių vietų berniukams B, C ir D;

Shore JHS — žaidimai dėl 5-ty vietų įvairioms klasėms;

Ridge JHS — finalai ir žaidimai dėl 3-čių vietų mergaitėms B ir C;

Dievo Motinos parapijoje — finalai ir žaidimai dėl 3-čių ir 5-ty vietų jaunučiams E ir „molekulėms“.

Adresai

Dievo Motinos parapija (Our Lady of Perpetual Help Parish), 18022 Nef. Rd., Cleveland, Ohio.

Memorial Junior High School, 8979 Mentor Ave., Mentor, Oh. Iš Rt. 2 greitkelio išvažiuoti į Rt. 615 (Center St.) ir važiuoti į pietus iki Mentor Ave., tada Mentor gatve keletą blokų į rytus.

Ridge Junior High School, 7680 Johnnycake Ridge Rd., Mentor, Oh. Iš I-90 važiuoti Rt. 306 (Broadmoor Rd.) ir šiaurę, tada Rt. 84 (Johnnycake Ridge Rd.) keletą blokų į rytus.

Shore Junior High

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės balandžio 24 d. laidoje Viktoras Memėnas kalbėjo apie artėjantįs metines ŠALFAS krepšinio ir tinklinio pirmenybes, kurios Detroito vyks š.m. gegužės 14-15 d. Finalai vyks Dievo Parapijos Kultūros centre gegužės 15 d. Susipažinimo vakaras gegužės 14 d. vyks Kultūros centre. Į Detroitą atvyks daugiau negu 300 sportininkų. Tą patį savaitgalį Detroito vyks ir LDS 48-asis metinis kėglavimo turnyras, kuris taip pat sutraukia šimtą kėgluotojų iš įvairių JAV skyrių.

49-OSIOS METINĖS ŠIAURĖS AMERIKOS
LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

Detroito LSK „Kovas“ ruošiasi surengti 49-sias Š. Amerikos Lietuvių sporto žaidynes, kurios, kaip jau žinote, vyks š.m. gegužės 14, 15 ir 16 d., Detroito aplinkoje. Programoje — vyrų A, vyrų B, moterų ir jaunių bei mergaičių (gim. 1980-82 m.) krepšinio ir vyrų tinklinio 1999 metų ŠALFAS-gos pirmenybės.

Pradinės registracijos du-

School, 5670 Hopkins Rd., Mentor, Oh. Iš Rt. 2 važiuoti Rt. 615 (Center St.) ir šiaurę laikantis Center St., kuri įsijungia į Hopkins Rd.

Orchard Hollow Elementary School, 8700 Hendricks Rd., Mentor, Oh. Iš Rt. 2 važiuoti Rt. 615 (Center St.) ir šiaurę, tada pasukti Hendricks Rd. į rytus.

Boromeo College, 28878 Euclid Ave., Wickliffe, Oh. Iš I-90 išvažiuoti į Euclid Ave. (Exit 186) į rytus.

Žaidynių rengėjai, Clevelando LSK „Žaibas“ širdingai kviečia Clevelando lietuvių visuomenę atsilankyti į visas žaidynių renginius! Kviečiami visi — suaugę, jaunuoliai ir vaikai. Paremsite sportuojančią jaunimą ir paskatinsite vadovus ir toliau dirbti su jaunimu ir vaikais.

LSK „Žaibas“

Futbolas Čikagoje
ŠI KARTĄ LAIMĖ
NESIŠYPSOJO

Grazus balandžio 25 d. po pietės oras sukvietė nemažai futbolo gerbėjų į prie Pasaulio lietuvių centro esančią aikštę, kur šio pavasario rato futbolo pirmenybių pirmąsias rungtynes žaidė lietuvių futbolo klubo „Lituanica“ vyrai. Jų varžovu buvo stipri „United Serbs“ vienuolikė, rudens rate iškovojo pirmąją vietą. Ne nuostabu, kad mūsų vyrai, kurie rudenį buvo tretieji iš 9 komandų, turėjo nusileisti savo varžovams, nors serbams buvo sukurę karštą pirtį.

Pirmieji šiose įdomiose ir permafiningose rungtynėse pasisūžėjo lietuviai, kurių atstovas Virgis Žuromskas iš 11 m. baudinio ženklino 1-0. Tačiau kiek vėliau, po apmaudžios „Lituanica“ vartininko klaidos, varžovai išlygino. Po pertraukos dar vieną įvartį pasiekė serbų vienuolikės puolėjai ir 2-1 pasekme jie laimėjo. Buvo teigiančių, kad šis įvartis įmuštas neteisėtai, nes turėjo būti sušvilpta nuosala, nors to teisėjas sakėsi nepastebėjęs.

„Lituanica“ treneris Gediminas Bielskus skundėsi, kad rungtynių pabaigoje teisėjas nedavė pražangos mūsiškiui naudai, kuomet mūsų puolėjas Dapas Smulkys buvo pargriautas varžovų baudos aikštelėje. Tačiau kaip kas bekalbėtų, tas padėties nepakeičia ir „Lituanica“ vyrai turėjo sutikti su pralaimėjimu.

Čia dar galima pridurti, kad „Lituanica“ teko žaisti be atšarginių žaidėjų, nes kai kurie vyrai nepasirodė. O be to jiems trūko susizaidimo, kadangi neturėta progos prieš pirmenybių pradžią išmėginti jėgas. Gal sekanti sekmadienį, gegužės 2-ją, kuomet bus žaidžiama prieš kiek silpnesnę — lenkų „Lightning“ komandą.

Rankos lenkimo, stalo teniso ir šachmatų varžybos. Jaunimo centre, Čikagoje, vyks šeštadienį, gegužės 1 d., 5:30 v.p.p. Visi kviečiami, informacijai tel. 773-863-8861, arba 773-247-2452.

menimis, žada dalyvauti 13 sporto klubų su 35 krepšinio ir 5 tinklinio komandomis, kas sudarytų daugiau 400 sportininkų ir vadovų. Krepšinio komandų pagal klases: vyrų A - 5, vyrų B - 17, jaunių A-6, moterų/mergaičių A-7. Žinoma, iki galutinės registracijos termino, šie skaičiai gali žymiai pasikeisti.

Pagrindinį ruošos krūvį atlieka neseniai išrinkta naujoji LSK „Kovo“ valdyba, sudary-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 28th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pato ilaides, pakvitevimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$50.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$55.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šėštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė - Danutė Bindokienė

Administracijos - Valentinas Krumpalis

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšalis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos atskaitomos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotirta. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern-un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami abiejuose punktuose.
Susitarimai (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kabinas lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9905
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-668-0884
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽILKOA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

248-371-8221 darbo; faksas
248-371-8080; E-mail:
vmemen01@lear.com
Papildomas ryšys: Vytautas
Polteraitis, tel. 734-420-3137,
arba E-mail: vytop@aol.com
amb

ASK „Lituanica“ krepšininkai patiria, kad prieš rungtynes ne laikas išdaigauti, bet būtina patikrinti ar batų raišteliai gerai užristi. Ši savaitgalį jie dalyvaus Clevelande vykiančiose ŠALFAS s-gos metinėse jaunučių krepšinio pirmenybėse.

Nuotr. Indrė Tūnėlienė

ASK „Lituanica“ mergaičių krepšinio komandos trenerė Rota Nainytė-Sušinkienė aiškina žaidimo taisykles. Mergaitės šį savaitgalį dalyvaus Clevelande vykiančiose ŠALFAS s-gos metinėse jaunučių krepšinio pirmenybėse.

Nuotr. Indrė Tūnėlienė

NUPIGINTA, BET IDOMI KNYGA

VIOLETA RUTKAUSKIENĖ

Sugriuvus Sovietų Sąjungai, subyrėjo ir visa blogio imperijos represinio režimo sistema, palikusi didelius randus pavergtųjų tautų istorijoje, kankintųjų ir niekintųjų žmonių likimuose, jų gyvenime. Apie patirtą siaubą savo prisiminimuose prabilo kankiniai ir tremtiniai, pasakodami pasauliui apie baisiausius sovietų santvarkos nusikaltimus, kankinimo būdus ir metodus, patirtą skausmą, išgyventas pavienių žmonių ir ištisų tautų kancias bei tragedijas. Tačiau šiandien nevien kentėjusieji ir kankintieji pasakoja ar rašo savo prisiminimus. Buvusieji sovietų represinio režimo tarnai bei uolūs vykdytojai, kiek atsigavę nuo staigaus imperijos griūties sukrėtimo, taip pat skuba išamžinti savo „nemirtingus“ darbus prisiminimų knygomis ar kitaip.

Neseniai, 1994 m., savo prisiminimus parašė KGB majoras — generolas Olegas Kaluginas (Kalugin), buvęs sovietų užsienio žvalgybos viršininkas, šiuo metu gyvenantis ir dirbantis JAV. Knyga vadinasi: „The First Directorate“. Joje sovietų KGB generolas pasakoja apie 32-ųjų metų darbą TSRS saugumo tarnyboje ir veiklą, šnipinėjant Vakarų valstybes. Čia gausu įdomių faktų, galinčių sudominti mūsų istorikus, politikus ar kitus valstybės veikėjus. Gal knyga būtų įdomi ir elniniam skaitytojui, tačiau, atrodo, amerikiečių ji per daug nesudomino. Knyga parduojama nupigintų prekių parduotuvėse tik už 1.99 dol. Pigi, tačiau verta dėmesio, knyga, juo labiau, — „jog vietomis pasakojama ir apie“ mus, lietuvius. Joje rasime ir daugiau įdomių momentų, įvairių įvykių aprašymų, galinčių atskleisti ar patikslinti tam tikrų nepageidaujamų reiškinį ki“ ne net šiandieninėje Lietuvoje.

Augęs stalinistinės epochos aplinkoje, Kaluginas nuėjo savo tėvo Danilo pėdomis ir pasirinko sovietų saugumiečio, enkavedisto profesiją. Tėvo pasakojimai apie žiaurius saugumiečių darbus, ne tik neatgrasė nuo šios profesijos, bet, priešingai, skatino susidomėjimą paslaptingu saugumiečio gyvenimu, o įvairūs nuotykių, kovojant su sovietų valstybės priešais, kapitalizmo ir imperikalizmo agentais, tik kėlė susižavėjimą šia „kilnia“ profesija. Todėl jau 1952 m., sėkmingai išlaikęs reikalingus egzaminus, O. Kaluginas pradėjo mokslus Leningrado Užsienio kalbų institute prie so-

viėtų Saugumo ministerijos. Sovietų Sąjungoje tokios saugumiečių mokyklos buvo dvi. Antroji tokios srities tobulinimosi mokykla buvo Maskvoje. Ketverius metus būsimasis generolas mokėsi Leningrade, vėliau dvejus metus tobulinosi ir Maskvoje. Čia jis gerai įvaldė anglų ir vokiečių kalbą, kaip ir jo mokslo draugas, dabartinis Rusijos ministras pirmininkas J. Primakovas, gerai pramoko arabų kalbą. Kiek vėliau prasidėjo pažintis su sovietų saugumo tarnybos istorija. Ją čia dėstė nusipelnę enkavedistai, saugumiečiai, patys asmeniškai pasiuntę tuksantčius nekaltų žmonių į mirtį ar Sibiro lagerius. Pažinus „šlovimą“ NKVD ir KGB istoriją, pereita prie darbų ir veiklos mokymo. Netrukus uoliam studentui suteikiama Olego Kedrovo slapyvardis, o 1956 m., baigus institutą su pagyrimu, paskiriamas dirbti į saugumo tarnybą Maskvoje. Kiek vėliau ir pirmoji kelionė į užsienį. Jis, kaip studentas kalbininkas, išsiunčiamas pasitobulinti žurnalistikos ploknybių į Columbia universitetą JAV. Studijos vyresniųjų bendradarbių priežiūroje praėjo sėkmingai ir greitai. Leistinos ribos neperžengtos, o, kaip liepta vyresnybės Maskvoje, įsigyta daug amerikiečių draugų ir pažįstamų. Tuoju po sėkmingų studijų O. Kaluginas į JAV sugrįžo dar daug kartų — skirtingais vardais, vis svarbesnėmis ir slaptesnėmis užduotimis ar vyresnybės įpareigojimams atlikti; kiekvieną kartą vis aukščiau ir aukščiau palypėjęs sovietinio saugumo laipteliais.

Savo prisiminimų knygoje generolas O. Kaluginas kalba apie įvairias pažintis su įtakingais amerikiečiais, pasakojama savo išpažintus išsistatimus ir pokalbių, bendravimo detales. Be šių „malonių“ pažinčių, Kaluginui, kaip ir kitiems sovietiniams saugumiečiams, teko atlikti daugybę nešvarių darbų, menkinančių ir niekinančių Amerikos valstybę ir joje gyvenančius žmones. Kaip niekas kitas pasaulioje, sovietai ir jų tarnai tą darbą atlikdavo itin išradinčiai, dažniausiai netgi svetimos rankomis. Geriau už kitus mokėjo pasinaudoti tautiniais, religiniais ar rasiniais jausmais, atskirų žmonių silpnėmis bei ydomis, stengdamiesi jas išnaudoti siekiamų tikslų įgyvendinimui. Taigi, būsimasis generolas, jau nuo pat savo tarnybos pradžios JAV, buvo įtrauktas į darbą. Kartu

Šiandien, balandžio 30 d., Lithuanian Mercy Lift įtęgė į savo dešimtuosius sėkmingos veiklos metus. Per devynerius metus LML yra pasiuntusi paramos Lietuvai už daugiau kaip 82 milijonus dolerių ir, svarbiausia, atlikusi ypatingai vertingą ambasadorišką darbą — pastačiusi tvirtą tiltą tarp užsienio lietuvių ir Lietuvos. Praėjusią savaitę LML vadovybė lankėsi Vašingtone, kur susitiko su įtakingais JAV asmenimis, ieškodami dar daugiau pagalbos Lietuvai. Nuotraukoje (iš kairės): Vilytė ir Jurgis Lendraitis (jis yra LML pirm.) su Krista ir Bronium Mogeniais (Bronius yra Rotary International klubo Burke, VA, skyriaus prez.), Lietuvos ambasadoriumi JAV Stasiu Sakalausku, Donald Graham („Washington Post“ leideju), gen. Goebels (Vokietijos Gynybos attache) ir jo pavaduotoju kpt. Beldes. Neatpažintas asmuo amb. Sakalausko dešinėje.

su savo profesijos broliais, O. Kaluginas išsiuntinėjo bjaurius ir užgaulius laiškus Afrikos valstybių ambasadoriams, jiems atstovaujantiems Jungtinėse Tautose. Taip pasauliui buvo pademonstruotas baltųjų amerikiečių nusistatymas prieš juodaodžius. Kita „gerai pasisekusi“ nešvari sovietų saugumo akcija — įžeidžiantys antisemitiniai laišukai Amerikos žydų bendruomenės vadovams, samdytų agentų rankomis išniekintose žydų kapinėse ir kapai, svastikomis aprašinėtos sinagogos New York'e ir Vašingtone, siekiant parodyti, kad žydai, net ir Amerikoje, negali saugiai gyventi (p. 52-53). Tai septinto dešimtmečio pradžios O. Kaluginas ir jo bendradarbių veiklos įsimenimas. Vėlesniais metais, jei prisiminsime JAV istoriją, būta ir daug rimtesnių išpuolių prieš žydus. Čikagoje ir kituose miestuose neonaciai, demonstruodami gatvėse, jau viešai ragino susidoroti su žydais. Būta ir rimtų susirėmimų, kuriuose nukentėjo žmonės, netgi buvo aukų. Tačiau apie šiuos įvykius knygoje nekalbama. Žinoma, pats O. Kaluginas ir jo bendradarbiai įvykių vietoje tuojau pat darydavo pasikalbėjimus ir filmuodavo, o paruoštus reportażus tuojau perduodavo Maskvos televizijai ir radiui, pranešdami tarybiniais žmonių, kartu ir sąjungoje gyvenantiems žydams, apie antisemitines nuotaikas Amerikoje.

Verta prisiminti, jog panašūs dalykai ne taip seniai atskleidė Lietuvoje ir Latvijoje. Vos prasidėjus Atgimimui, Kaune ir kituose miestuose prasidėjo žydų kapinių apiplėšėjimai ir draskymai. Kad kas nematant prirašinėdavo svastikas ir kt. ženklų ant snagų sienų ar atskirų paminklų kapinėse. Visai neseniai Latvijoje, Rygoje, netoli sinagogos buvo įvykdytas stiprus sprogdymas. Laimei, nukentėjusių ir aukų nebuvo. Tiesa,

policija po kurio laiko surado Kauno žydų kapų išniekinimo kaltininkus: keli, pasirodo, atkovojo į Kauną net iš kaimyninės Kaliningrado srities, kiti neva buvę vietiniai mūsėčiai. Ar jie patys sugalvojo ar dyti kapus, ar juos kas paskatino, tikriausiai liko neišaiškinta. O štai vel visai neseniai atsikartojo kažkuo panašūs įvykiai Lietuvoje. Gai prieš mėnesį pranešta, kad keliuos Lietuvos miesteliuose piktavalių žmonių rankomis buvo išniekinti tarybinų karių kapai, kas žinoma labai papiktino rusakalbius karo veteranus. Savo nepasitenkinimą dėl šių įvykių išreiškė ir Rusijos ambasadorius Lietuvai. Nėgana to, kelias laikraščio redakcijas pasiekė grasinančiai laišukai, kuriuose žadama susidoroti su mūsų tautos vadais, susprogdinti užsienio ambasadas. Kaip panašu. Ir braiznas, ir stilius senas, nors „atlikėjai“ — kiti, tačiau užsakovas, nesuklysimė pasakę, tikriausiai tas pats...

Knygoje atskleistas sovietų saugumo tarnybos klastingumas ir dvjveidiškumas. Dažnai žaidžiant atskirų tautų ir žmonių likimais sovietų saugumui pavyko nulemti ne vienos valstybės, kaip ir tautos ar atskirų žmonių, likimus, įtakoti pasaulinius ar regioninius įvykius, tarptautinius santykius. Šios tarnybos aukų sąrašas be galo ilgas. Tarp nukentėjusių ir lietuvių, ir latvių, ir ukrainiečių, ir rusų ar kitos tautos, tarp jų ir žydai. Žydų karta visais laikais buvo stipriausioji nešvariose KGB žaidimuose. Slapta, iš pasalo organizuodami įvairias provokacijas prieš juos, tuo pat metu dėjęs žydų tautos gnybėjais ir užtėrėjais. Žinodami, kad amerikiečių autorius Charles Allen aktyviai ieško nacių nusikaltėlių, gyvenančių JAV, skuba jam pasiūlyti savo paslaugas ir informaciją. Netrukus Allen, buvusias kontrazvalgybos karininku JAV kariuomenėje, ieškančiam vokie-

čių karo nusikaltėlių, kurie, jo manymu, amerikiečių saugumo pagalba persikėlė gyventi į Ameriką, iš Lubiankos Maskvoje pasiunčiama reikalinga archyvinė medžiaga. Kiek vėliau su Maskvos saugumiečių pagalba Ch. Allen išleido Amerikos vyriausybę įžeidžiančią ir žeminančią knygėlę. Ji vadinasi „Nazi War Criminals in Our Midst“. Netrukus su tų pačių taktininkų pagalba šis nacių medžiotojas demaskavo Alfredą E. Heusingerį — vieną NATO vadovų, dalyvavusį nacių veikloje (p. 54-55).

Dar po kurio laiko, jau savarankiškai, Kaluginas vyrai sudorėjo ukrainiečių kilmės diplomata Konstantiną Varvariną, siekusį JAV ambasadoriaus pareigų prie UNESCO (p. 258-259). Pasirodo, dar savo jaunystėje, gyvendamas Ukrainoje, jis vertėjavo vokiečiams Antrojo pasaulinio karo metu. Tačiau labiausiai sekėsi, kaip prisimena O. Kaluginas, darbas su sovietinių emigrantų grupėmis — lietuviais, armėnais, ukrainiečiais, latviais, estais ir kt. Pagrindinė užduotis čia buvo sovietų saugumo agentų įsiskverbimas į bendruomenių organizacijas, aktyvių narių verbavimas, veiklos kontroliavimas ir reguliavimas sovietams reikalinga linkme. Geriausi rezultatai buvo tarp Baltijos emigrantų Švedijoje (p. 192). Neblogiau sekėsi iš Sovietų Sąjungos 1960, 1970 ir 1980 m. emigruojantiems į Izraelį ir JAV žydais. Pats O. Kaluginas, tik Leningrade 1980-aisiais metais, asmeniškai žinojo apie 200 žydų, dirbusių sovietų saugumui (p. 193). Daugelis jų išvykdami pasidavė dirbti sovietams ir užsienyje. Buvo dedamos didelės pastangos išvykstantiems įdarbinti Vakarų valstybių vyriausybėse, mokslo įstaigose, pramoniniuose-kariniuose kompleksuose ar kituose svarbiuose objektuose (p. 194).

(Nukelta į 5 psl.)

Danutė Bindokienė

Genocidas, ar masinis tautos naikinimas?

Tai tęsiasi nuo priešistorinių amžių, kai viena žmonių grupė, viena tauta pasiryžta ne tik pavergti, bet nuo žemės paviršiaus nušluoti kitą. Priežastys? Kone pagrindinė — garbės, turto, žemių troškimas, neapykanta kitaip atrodantiems, mąstantiems, tikintiems, kita kalba kalbantiems, arba vien dėl to, kad stipresnysis parodytų savo galią.

Nors tokios plačios apimties tautų skerdynės vyko visais laikais, tik po Antrojo pasaulinio karo tiems visuotiniams naikiniams atrasti nauji terminai: genocidas, holokaustas, etninis valymas ir dar kiti. Bet jie visi reiškia tą patį: masinį tam tikros žmonių grupės sunaikinimą. Žinoma, apie anksčiau buvusius tautų žudynes skaitome tik istorijos puslapiuose, o šio šimtmečio siaubą, vykdytą Europoje, Afrikoje, Azijoje, tebeatsimena išlikusieji, neleidžia pamiršti ir jų palikuonys, reikalaudami nubauti nusikaltėlius, atlyginti nuostolius. Tik ne į visų šauksmą vienodai atsiliepiama.

Žodį genocidas pirmasis 1944 m. panaudojo lenkų teisininkų mokslininkas Raphael Lemkin, kalbedamas apie žydų naikinimą nacių valdymo metais. Nors nuo 1948 m. Jungtinėse Tautose buvo dažnai diskutuojami politiniai ir teisiniai klausimai, susiję su genocidu, tik 1951 m. jo sąvoka apibūdinta, kaip „veiksmai, padaryti, norint sunaikinti visus, ar didelę dalį, valstybės, tautos, rasės ar religijos žmonių“. Tais pačiais metais sukurta ir JT priklausanti valstybių susitarimas, kad ateityje būtų išvengta genocidinų nusikaltimų (UN Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide). Sutartį iki šiol pasirašiusios 129 valstybės, o netrukus žada pasirašyti ir Šveicarija.

Nors ir šiandien, po daugiau kaip pusimčio metų, daugiausia kalbama apie 6 mln. žydų tautybės žmonių sunaikinimą Vokietijoje bei jos okupuotose kraštuose, bet masiniai sunaikinimai vyko — ir tebevyksta — kitose tautose, kituose žemynuose. Apskritai, dvidešimtas šimtmetis pasižymi iki šiol istorijoje negirdytų žudynių mastu. Tik prisiminkime Turkijoje išžudytus armenus, Europoje naikintus cigonus, gyventojų naikinimą Kambodijoje, Ruanodoje, Rytiniame Timore, Bosnijoje-Herzegovinoje, o pasta-

ruoju metu — Kosovo provincijoje, priklausančioje Jugoslavijai, jau neminint Sovietų Sąjungos nusikaltimų visuose okupuotose kraštuose, taigi, ir Lietuvoje. Juo labiau, kad sovietijos imperija turėjo daug daugiau laiko savo prazūtingą darbą atlikti: jos okupacija tęsėsi beveik penkis dešimtmečius, kai tuo tarpu kiti despotai buvo daug greičiau sustabdyti. Iš tikrųjų užsienis per daug pastangų ir nedejo, žudynes pranašiai vadindamas „krašto vidaus reikalu“, o vieninteliai genocido kaltininkai, turėję stoti prieš tarptautinių tribunolų — teisti ir nubauti — buvo naciai.

Galbūt nuo masinių žudynių atsiriboti tam prasme padeda ir jų pavadinimo „laipsniavimas“ — nuo įvairių tautybių ar genčių tarpusavių pjautynių (kaip Rudandoje tarp tutsi ir hutu), pilietinių karų (Somalijoje), „etninio valymo“ (pirmiausia stipriai pasireiškusio Bosnijoje-Herzegovinoje, o dabar — Jugoslavijoje Kosovo), iki holokausto ir genocido. Verta pastebėti, kad žydai teleidžia holokaustu vadinti didįjį jų tautiečių sunaikinimą nacių laikais. Del genocido dar tebesiginčijama, nes buvusios sovietų okupacijoje tautos niekaip negali įtikinti pasaulio, kad ir jos patys masinį savo žmonių sunaikinimą, tad genocido pavadinimas čia visiškai tinka. Deja, ir lietuviai genocido vardu tegali pasinaudoti savo tarpe, sukūrę jam tirti organizacijas, dokumentuodami sovietų ir vokiečių okupacijoje įvykdytus gyventojų sunaikinimus, leisdami knygas ir stengdamiesi surinkti visą įmanomą medžiagą iš dar gyvųjų liudininkų. Tik gaila, kad visi raštai leidžiami beveik išskirtinai lietuvių kalba, todėl taip ir „sukasi rutukas“ savųjų tarpe: dūsaujame, pykstame, jautiame nuoskaudą ir pamirime aukas, bet užsienis apie tai nelabai žino. O žinoti turėtų, tuomet gal ir į Baltijos kraštuose vykdytą genocidą kitaip žiūrėtų. Būtų gera, kad Lietuva čia pasimokyty iš žydų, kurie moka savo skriaudas tinkamai pristatyti pasauliui.

Kai šiandien už albanų kilmės kosoviečių žudymą ir tremimą NATO pajėgos daužo Jugoslaviją, prisimename, kaip viltingai po Antrojo pasaulinio karo Lietuva laukė pagalbos iš Vakarų ir nesu-

nijoje-Herzegovinoje, o pasta-

nys, bet neišvirsta į baletą — neigauja jo manierizmą. Prie baletu priartėja nebet nepaprastu šokėjų lengvumu ir grakštumu, tokiu šokimu be pastangų, kartu išlaikant charakteringą mūsų šokių judesį.

Aišku, norom nenorom imi lyginti „Grandinėle“ su „Gyvataru“ ir su mūsų australiečių grupėmis. Lyginti ne kaip konkurse varžovus, bet apmąstant, kas „Grandinėle“ labai patiko, ką mūsų sąlygomis būtų galima pritaikyti, arba net tas pačias sąlygas susidaryti. Man labai patiko atskirų punktų iššaukimas kadrijuje — tikra senoviška kadrijaus charakteristika. Nepaprastai efektingas linų sruogų ratas Tolkašokyje. Iš viso labai gražus šokis, tik aš jo neduodau greta su Mikita, nes šokinėjimas per sruogas ar lazdas, sudėtas ant grindų, yra labai panašus. (...) „Grandinėle“ Džigūnas man panešėjo į Kaukazo šokius (Klumpakojų džigūnas man kartais primena Zorba the Greek). Bet galbūt yra šokių elementai, kurie panašūs visose tautose, o pagalvia arkliai lieka arkliai — jo žingsniai visur vienodi.

Kupolinis buvo saldiniukas. Deglai, lauzas, šokinėjimas per lauzą, besisuką ratai — bene pats seniausias iš visų šokių, o kartu kraute prikrautas etninis elementas.

Gerai, kad programoje visi šokiai paaikšinti (...). Tie paaikšninimai ypač svarbūs, rodant šokius mišriai publikai, bet ir lietuvių koncertuose jie ne pro šalį.

(Bus daugiau)

„GRANDINĖLĖS“ REIKŠMĖ IŠEIVIJOS LIETUVIŲ KULTŪROS GYVENIMUI

LIGIJA TAUTKUVIENĖ

Nr.32

Tėsinys

Dr. B. Vingilis — lietuvių dienų rengimo komiteto pirmininkas irgi atsiliepa: „(...) Iš ano p. A. Saudargienės rašto susidaro įspūdis, kad A. Saudargienė organizavo, reklamavo, kvietė folklorinio meno vadovus ir net rizikavo lietuvių prestižu ir savo statusu“, ruošiant „Grandinėles“ koncertus ir pasirodymus Sydneyje. Tai yra netiesa. Visų Australijos lietuvių dienų ruošimu ir Clevelando „Grandinėlių“ iškvietimu, šokėjų atvykimu, globa, reklama (...) rūpinosi Lietuvių dienoms rengti komitetas. Organizaciniam darbui, susijusiam su „Grandinėlių“ gastrolėmis (...) vadovavo A. Reizgys. A. Saudargienė nebuvo nei Lietuvių dienų rengimo komiteto narė, nei jokia patarėja ar vadovė. (...) Rašydama apie „Grandinėles“ pasirodymus, A. Saudargienė pamini tik du (...), visai nemini žavingo „Grandinėlių“ pasirodymo Lietuvių dienų atidaryme, kuriuo gerėjosi gausiai susirinkę lietuviai ir daugybė kviestų svečių gruodžio 26 d. Nemini taip pat „Grandinėlių“ pasirodymų miesto centre — Martin Place ir

bendrame tautinių šokių koncerte (...). Šis koncertas sujungė aštuonis Australijos lietuvių tautinių šokių grupes ir „Grandinėle“ į vieną didingą lietuvių tautinių šokių manifestaciją. Gaila, kad čia A. Saudargienė neatėjo ir neatsivėdė savo „garsiojų folkloriko kritikų“. Taip pat visai nemini „Grandinėlių“ puikiai pavykusių koncertų Adelaidėje ir Melbourne.

„Grandinėlių“ viešnagė Australijoje buvo plačiai, išsamiai ir nešališkai įvertinta tautinių šokių žinovų, ir jų straipsniai yra atspausdinti Australijos ir Amerikos laikraščiuose. Australijos lietuviai gerėjosi nuostabaus grožio pasirodymais ir koncertais. Tai įrodė gausūs žiūrovų lankymasis koncertuose ir šokėjų šiltais priėmimais. Ponios Saudargienės straipsnyje minimi australiški „folklorinio meno vadovai“ ir jų „nuomonės“ apie lietuvių tautinių šokių autentiškumą yra autorės laki fantazija. Kad anie žino apie... „Pietų Pacifiko salų folklorinius šokius ir tradicijas“, tikiu, bet labai abejoju, ar jie išvis ką nors žino apie lietuvių tautinį meną, visai nekalbant apie folklorinį jų autentiškumą.

Gale straipsnio p. Saudargienė paliečia Lietuvių dienoms rengti komitetą. Ji rašo: „Dienų misija skleišti autentišką tautinį meną jaunoje Australijos lietuvių bendruomenėje, paskutiniui laiku sotinamoje importuotais tautiniais pakaitalais“. Nenuostabu, kad A. Saudargienė, daugiau kaip 10 metų aktyviai nesireiškus lietuviškoje veikloje, nesupranta Australijos Lietuvių dienų apimties ir aspiracijų. Kas nedirba tautinio darbo, o tik stebi iš šalies, tam viskas atrodo „pa-

kaitalai“ ir „erzacas“ (...). Negirdėjau nė vieno lietuvių, kuris būtų pasakęs, kad Lietuvių dienos nėra lietuviškos“ („Draugas“, 1979.05.26).

Apie orkestrą norisi pacituoti V. Jakuboną („Draugas“, 1972.03.25): „Grandinėlių“ muzikinė palyda parodė, kad pasaulyje dažniausiai nesama vienos teisybės. Liaudies šokius girdėjome įvairiai palydint: pučiamųjų orkestru, nedideliu simfoninio sastato, akordeonų grupėmis; neseniai Chicagoje viešėjo Montrealio lietuvių šokių sambūris parodė mums gražų liaudies instrumentų orkestrą pavyzdį. „Grandinėle“ prie šios problemos priejo iš visai priešingos pusės: nevartojo nei vieno liaudies instrumento. Orkestrą sudarė elektriniai vargonai (Dalia Kavalionaitė) su akordeonais (Dalia Sakaitė ir Romas Strimaitis), smuikais (Sofija Gruzdytė), gitara (Andrius Raulinaitis), klarnetais (Edvardas Krivaitis) ir trompetėmis (Dan Wolfe). Pasirodo — svarbu ne tik „kas“, bet ir „kaip“. Gautas skambesio rezultatas buvo vis dėlto daugiau ar mažiau liaudiškas. Arba bent neprieštaravo liaudiškumui“.

Australijos lietuvių savaitraštis „Mūsų pastogė“ (1979.02.05) išspausdino ir A. Karazijienės str. „Akta „Grandinėle!“. Ji turėjusi geriausius kėlinius aprašyti koncertą laikraščiu, bet, užsikrėtusi šokėjų nuotaika, gyvumu, dalinosi kartu su visais įspūdžiais: „Puiku! Terrific! Kitaip! Žinojau, kad bus kitaip, kad „Grandinėle“ šokiai ruošiami scenos pasirodymui, bet nežinojome, kiek kitaip, nežinojome ribos. O riba, atrodo, visiškai ten, kur turėjo būti: geras teatrinis rengi-

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

NEATSTUMK JAUNO, NEPANIEKINK SENO!

(Atsiliepiant į str. „Užkonservuotos kultūrinės senienos“)

Pasodinau savo daržė dailę ir laistau kasdien, patiesiu — apspaudžiu žemes, kad tik prigytų, kad naujus lapelius išskleistų, augtų... Pašalė vietos nedaug — kukliai. Bet saulė ta pati dideliems medžiams, išsikerojusiems į plotį krūmams ir tam gležnam augalėliui: lietaus lašai tie patys visiems, o dar gležniam pridėdū iš laistyvo ar stiklinės. Visiems reikia vietos, saulės ir drėgmės — maisto šaknims. Ir koks džiaugsmas, jei tas, įsodintas į žemę, gležnas padarėlis ima kabintis pats sava gyvybe, išsitiesia, ima šakotis ir, žiūrėk, sukraina žiedelius.

Bet man džiaugsmo suteikia ir senas rožių krūmas, kuris metų metais šakojasi ir ant kiekvienos šakelės išskleidžia po žiedą, atsiveriantį skaisčių spalvų kvepiančiais žiedlapiais. Myliu tą krūmą, jį tausoju. Jau kartais, regis, pavargęs, gelstanciais lapais, apvystais pumpurais: bet palaisytų jį gerai, dar pamaitint augalų maistu, tai ir vėl atsigalvėjęs, vėl krauna žiedus iš naujo, vėl džiugina akį ir širdį.

Jaunas — trapus. Vis tiek, augalas ar žmogus. Nepriziūrėsi, ar neatsargiai užminsi, nulinks ir pamazū mirs.

Prisimenu mažą mergaitę. Ji norėjo būti vikri, lieknutė, o buvo linkusi į storumą. Kartą atėjo svečias, ją pasveikino: „Sveika drūta, Birutė!“ Mergaitė nulėkė į savo kambarį ir kukliodama verkė. „Kas yra, Birutė?“ Vos išklausa, pramikčiojo: „Jis mane pavadino drūta!“

Mergaitė toks svečio (lietuviškas) pasveikinimas — įžeidimas! Nieko negelbėjo aiškinimai, kad tai tik senoviškas lietuvių pasveikinimas, lyg palinkėjimas būti sveiku ir tvirtu (drūtu)... Birutė nemėgo ano žmogaus daugelį metų, iki užaugo ir pati suprato.

Atsimenu, mažą bodama, gavau lupt diržų iš savo tėvelio, kai su drauge uždinau: „Sveikas, mikniau, sveikas, mikniau“. Praeinęs žmogus buvo jau tikrai senas, vos pajėjo, o mes, vaikai, buvom nugirdę, kad jį suaugę Miknium pravarėdžiavo. Tai mums patiko senelį paerzinti, ypač kai žinojom, kad jis, vaikštas su lazda, mūsų nepavys, neapklus. Išgirdęs tėvelis mane diržų „apkrūstijo“, drauge — jos mama žabine. Skaudėjo! Užtat ir atsimenim ilgai, kad seno, bejėgus negalima apjuokti, jį erzinti. (Geriau to nedaryti ir su jaunesniais.)

Ar čia mano tik įvadiniai palyginimai? Sugretinimai? Atsiminimai, kai buvau jaunas, ir žinojimas, kad jau senetis? Viskas drauge. Nors ne visiškai tą noriu pasakyti, ką pradėjau iš tolo aiškinti...

Žmogus yra keistas padaras. Sau visada nori daugiau, negu kitam. Patarimais nori pelynti sau palankumą. Vieną lyg užtaria, kitą lengvu būdu paniekina ar atstumia. „Aš tik taip sau!“ — pasiteisina. Ne taip sau! Kiekvienoje minty ar žody yra tikslas. Lyg ir „taip sau“ išmintį parodydamas, o iš tikro tuo sau (ar saviems) ko siekdamas. Paprasčiausiai, siekdamas išmintingumo: „Va, kad pasakiau! Niekas apie tai nepagalvojo...“

Ir pagalvojo, ir ką. Tik nie-

ko nesakė, nes visų laisvi apsisprendimai, laisva valia. Kodėl taip turėtų elgtis, kaip tu sakai?

Tai tinka ir asmenims, ir visuomenei. Organizacijos elgiai, kaip jos išmano. Asmuo pasirenka pagal savo (ne tavo) skonį. Kartais lemia ir aplinkybės. Norėtų ko geresnio, o ištiesia vertia pasirinkti kukliau.

Rašantis formuoja visuomenę? Galbūt. Bet yra genialus, jei formuodamas rašydamas, nenaudoja atviros pedagogikos. Mastyk, kaip nori, rašyk, kaip išmanai, o laimingas būk, jei nors krislelis tavos išminties bus vertas prigyti kitų sąmonėje — padedant, o ne pakenkiant. Laimingas mokytojas, kuris su meile įduoda bent grūdėlį savęs mokiniui ateitai. O kritika ar piktumu meilės neįvyti.

Ir nelaimingas tasai mokytojas, kurį buvę mokiniai stumtų nuo gyvenimo arenos, dar jam nepasiekus silpnumo, svyravimo. Būtų gražiausia, jei mokytojas ir mokinys dažniau greta stovėtų — išmintinguose veiksmuose.

Ne todėl tas ar anas geras, pajėgus, išmintingas ir gabus, kad jis jaunas. Ir ne todėl — neįdomus, nusibodęs ir netinkamas, kad jis jau senesnis. O kas, jeigu jie abu lygiai netinkami, neįdomūs? Ir kas — jei abu dar lygiai vertingų gabumų, dar pajėgus visuomenei parodyti išmintį ar talentus?

Jaunystė negarantuoja vertybių; ir senatvė nebūtinai pasireiškia išugdytų talentų nebepajėgumu ar net užgesimu.

Jaunu visi žavisi — tai tiesa. Pati jaunystė, yra graži. Bet kartais ir senatvė dar gali suskindyti grožį, kaip ir senas rožių krūmas gali atželdinti žalias naujas šakeles ir išskleisti kvepiančius žiedus.

Tai žingsnis po žingsnio priartiname prie gyvenimiškų išvadų apie jaunus ir senesnius žmones, apie išsiskleidžiančius talentus ir seniai besireiškiančius; į abejus reikėtų atsižvelgti, jei abejų pajėgūs sudominti platesnę visuomenę.

Jeigu jaunam reikia paskatinčio dėmesio, tai ir senam reikia įvertinancio žvilgsnio, o ne žvairakiojimo ir stūmimo į šalį.

Tos mintys, manau, tiktų ir menų, ir politikos, ir verslų ir kitoms sritims.

Jeigu žmogus savo veiksmuose ar kūryboje profesionalus, tai tinkamas pasirodyti visuomenei, nepaisant kiek dešimtmečių jau yra išgyvenęs.

Ir tas pasakytina apie jaunus: ne pagal amžių, o pagal jo darbus ir kūrinius reikėtų spręsti vertinant. Ir užleisti jaunam svarbią ar garbingą vietą lygiai su seniai nusipelnusiu. Jaunam labiau (jei abu lygiai vertingi), nes juk jaunam reikia patirties, taigi ir dėmesio, kad jis turėtų progos išsiugdyti talentą.

Normalioje visuomenėje visa tai turėtų vykti normaliu būdu. Be stumdymosi ir be pavydo. Žmonės juk atkirs „pelus nuo grūdų“. Žmonės (publika) įvertins pagal pasirodymo lygį, nesvarbu, jauną ar seną. Ne pagal amžių.

Ir kritikai spaudoje būtų garbinga, jei vertintų kalbą, veiksmus, kūrinių ar kūrinių

perdavėją dalykiškai, o ne svarstant viešai pasirodancio amžių. Vietos ir laiko visiems užtenka — reikia tik geros valios. Įvertinimo, ne kritikos. Šiltesnio jausmo, ne kreivų šypsenų. Jauni talentai — džiugina. Senųjų darbai irgi turėtų džiuginti; be to, jie verti pagarbos.

Alė Rūta

UŽ DARBŠTUMĄ

Aš esu gimęs 1921 m. balandžio 23 d. Pittsburgh mieste, Pennsylvania valstijoje. Tėvai JAV išgyveno dešimt metų. Tėvas dirbo sunkų darbą, liejyklos fabrike Pittsburgh mieste. Mano seneliai, motinos ir tėvo tėvai, pradėjo rašyti laiškus, kad grįžtų į Lietuvą, nes nėra kam dirbti žemės. Anais laikais kaimo žmonės labai vertindavo žemę. 1922 m. tėvai ir aš sugrįžome į Lietuvą. Man buvo vieneri metai amžiaus. Tėvai gyveno Panevėžio apskrityje, Panevėžio valsčiaus Maženių km. Maženių kaimas buvo didelis. Buvo 2 km ilgumo. Panevėžio apskrityje buvo didžiausias kaimas. 1933 m. jį išdalijo į vienkienes. Mūsų žemė nuo kaimo buvo vienas kilometras. Žemės buvo 28 hektarai. Tėvas, dirbdamas sunkų darbą Amerikoje, susitaupė šiek tiek pinigų. Kai grįžęs į Lietuvą išėjo į vienkienes, gerai sutvarkė trobesius, laikė daug gyvulių, turėjo pjaunamą mašiną javams, gerus ūkio padargus, taip sakant gyveno pasiturintai, tas viskas buvo įsigyta darbštumu. Tarybiniais laikais tokius darbštesnius žmones vadindavo liaudies priešais, o tuos, kurie turėjo daugiau žemės, vadindavo buožėmis. 1949 m. kovo 25 d. auštant rytui, mūsų sodybą apstojo, apsupo iš visų pusių skreibai ir rusų kariai. Praešė, kad mes būsimie tremiami į Sibirą. Tuomet kilo mintis už ką ir dar kartą už ką? O už tą, kad tėvas dirbo sunkų darbą ir savo prakaitu visko nusipelnė. Tą dieną buvo ištremta ne tik mūsų šeima, bet tūkstančiai lietuvių šeimų. Panevėžio geležinkelio stotyje, kol suformavo pilną ešeloną žmonių, praėjo 3 dienos. Kovo 28 d. ešelonas pajudėjo į rytus. Prekiniuose vagonuose buvo sausakimšai prigrūsta žmonių. Ir taip maždaug po mėnesio atsidūrėme Irkutsko srityje, 7000 km nuo Lietuvos. Visus tremtinius nuvarė į pirtį. Pamatėme rusų „kultū-

ra“. Buvo moterų ir vyrų pirtis. Prie vyrų pirties buvo tarnautoja moteris, o prie moterų — vyras. Po pirties buvome labai patenkinti, nes per mėnesį kelionėje visus buvo užpuolęs „gyvis“, tiesiog neduodavo ramybės. Kai karštuose pečiuose iškaitino rūbus, tai kartu su naikino ir parazitus. Mūsų vienuolika šeimų nuvežė į labai prastą kolūkį. Vietinių tame kolūkyje gyveno 45 šeimos. Patalpino viename name po 2 šeimas. davė tris dienas susitvarkyti, o po to varė į darbą. Prisimenu pirmą naktį, kai nakvojome lauko durų neuždarydami. Tai aš radau tokį basį ir nusijuosęs diržą užrišau, nes naktį prie neuždarytų durų bėgu nakvoti. Pačiam vidurinėje išgirdome į langą duslų beldimą. Pasirodo, tai atėjo mūsų kaimynė rusė kuri sakė, kad mes išvargę. „Ešė mums pieno. Jinai buvo atnešusi puodynėlį pieno. Motina atsidėkoda jai įpylė maišiuką valciuočių miltų. Mūsų šeimos buvome trys — aš, motina ir tėvas. Pirmas darbas kolūkyje buvo malkų kirtimas. Dirbome su pjūklais, taip buvo suskirstyta, vienas lietuvis ir kita rusė moteris ir mergaitė. Dirbdami pradėjome kalbėtis, dėl ko mus čia atvežė. Mes papasakojome, kaip buvo. O jos pradėjo pasakoti taip: Sako, prieš jūsų atvežimą atvažiavo iš rajono valdžia, sušaukė kolūkyje susirinkimą. Ir pranešė: „pas jus atvešime iš miško sugaudytų banditų, jie yra labai žiaurūs, kur jie bus apgyvendinti, negalima pas juos užėiti. Ir sako, jeigu mes sužinosime, kad jūs pas juos būsite užėję, būsite baudžiami didelėmis baudomis. Tai tada mes supratome, kaip rizikavo ta mūsų kaimynė, atnešusi mums pieno. 1955 m., mirus Stalinui, po šešių metų tremties mus paleido iš Sibiro. Kadangi aš esu gimęs Amerikoje, 1990 m. Maskvoje, Amerikos ambasadoje, gavau Amerikos pasą. 1993 m. balandžio 28 d. atvažiavau į New Yorką. Atvažiavęs pradėjau lankyti Aušros Vartų bažnyčią. Čia yra įsikūrusi 12 Vyčių kuopa. Keletą kartų dalyvavau Vyčių susirinkime, svečio teisėmis. Pasikiau stojau į Vyčių organizaciją. Po mano atvažiavimo už poros metų atvažiavo ir mano žmona Stasė, ji irgi įstojo į Vyčių organizaciją. Abu esame Vyčių nariai, idomūs būna Vyčių susirinkimai.

Jurgis Aleliūnas

Lietuvos Dailės muziejaus ansamblio „Kanklės“ iškvietai į JAV rūpinęsi Philadelphiaus Šv. Andriejaus Jubiliejinio metų meno ir socialinės komisijos nariai. Iš k. į d.: Virgus Volertas, Roma Krūšinskienė, Antanas Krūšinskas. Komisijai taip pat priklausė Dalia Merkevičiūtė.

Nuotr. J. Puodžiūno

NUPIGINTA KNYGA...

Atkelta iš 3 psl.

Dauguma išvykstančiųjų buvo aukštai išsilavinę žmonės, daugiausia mokslininkai, menininkai, gydytojai ar kitų specialybių atstovai. Ir kaip tvirtina generolas, tas darbas nebologai pasisekė.

Tačiau jau pirmosios kelionės į užsienį metu, patyrus laisvojo pasaulio tikrovę, kaip knygoje rašo O. Kaluginas, jis vis labiau ir labiau ėmė abejoti totalitarinės sovietinės sistemos sėkme, statant „sviesų“ komunistinį rytojų. Atidavęs saugumo tarnybai trisdešimt dvejus metus ir gerai pažinodamas jos tikrąjį veidą, Kaluginas energingai įsijungė į Sovietų Sąjungos reformavimą. Aktyviai kritikavo esamas negeroves, atskleidė sovietų saugumo tarnybos niekšiskumą ir dėjo daug jėgų ją pertvarkyti. Tačiau vyresnybei per daug energingai peršama KGB pertvarkymo iniciatyva nelabai patiko ir jie pasistengė O. Kaluginą skubiai pasiūsti į užtarnautąjį poilsį. Tačiau O. Kaluginas nesutruko ir dar aktyviau įsitraukė į kovą su KGB. Tiksliau sakant, 1990 m. birželio 16 d. jis pirmą kartą viešai atvirai pasisakė prieš šią tarnybą. Vėliau jis aktyviai dalyvauja mitinguose ir žmonių suėjimuose, įsitraukia į demokratinių jėgų judėjimą, o 1990 m. buvo išrinktas atstovu į TSRS Aukščiausią tarybą. 1991 m. sausį generolas O. Kaluginas žygiavo pirmose demonstracijose prieš Gorbaciovą leidimą panaudoti kariuomenę, susidorojant su taisiais Lietuvos gyventojais. Vėliau jis drąsiai stojo ginti B. Jelcin ir jo bendražygių, buvo jo pagalbininkas ir demokratinių Rusijos jėgų gretose. Už tai didysis reformatorius M. Gorbaciovos O. Kaluginui panaikino užsitarnautą generolo vardą, atėmė visus turėtus valstybinius apdovanojimus ir sumazino senatvės pensiją, o KGB pradėjo aktyvų persekiojimą ir spaudimą, vėliau privertusį O. Kaluginą pasitraukti iš Rusijos. Dabar buvęs generolas gyvena JAV, dėsto vienoje Massachusetts valstijos kolegijoje, kalba televizijoje. Galbūt tokio aukšto saugumo karininko atsivertimas ir išpažintis kam nors Amerikoje padarė įspūdį ir sukėlė gailėtį. Tačiau tik laikas parodys, ar buvusio generolo pasitraukimas iš sovietų saugumo gretų yra tikras ir tvirtas apsisprendimas. O gal čia tik eilinė patyrusio saugumiečio apgavystė? Ar jo atgaila šioje knygoje nuosirdi, pamatysime ateityje. „Maskva netiki asaromis“ — buvo mėgstama sakyti sovietijoje, o ar mes patikėsime buvusio saugumiečių generolo nuosirdumą? Mūsų senelių ir tėvų patirtas siaubas, kancios, tremimai, represijos ir skaudi visos tautos patirtis neleidžia lengvai patikėti saugumiečių asaromis ir jų nuosirdžia išpažintimi.

• Tam, kas seka paskui dramblių, nereikia rasos nuo žolės nubraukti.

Ašanti afrikiečių patarlė

DRAUGAS, 1999 m. balandžio 30 d., penktadienis

5

A.†A.

WILLIAM LIAUBA

Gyveno Čikagoje, Brighton Parko apylinkėje. Mirė 1999 m. balandžio 28 d., sulaukęs 83 metų. Gimė Mason City, IA.

Nuliūdę liko: sūnus Edward, dukros: Jane Karazija, Donna, žentas Al Gulbinas, anūkai: Julie su vyru Richard Pienkos, Paul Karazija, Christina ir Scott Pienkos; brolis kun. Juvenal Liauba, OFM, gyv. Kanadoje, bei kiti gimines.

Velionis buvo vyras a.a. Wanda ir a.a. Anelė ir brolis a.a. Mary.

Priklausė Brighton Parko Lietuvių namų savininkų organizacijai, Lietuvos vyčiams, kuopa #36, ir kitoms lietuvių organizacijoms.

Velionis pašarvotas penktadienį, balandžio 30 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California. Iš laidojimo namų 11:30 val. ryto Velionis bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kurioje 12 val. bus aukojamos Šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių Velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuose.

Nuliūdę: sūnūs, dukros, anūkai, brolis ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid Tel. 773-523-0440

VASAROS SKRYDŽIAI Į VILNIŲ

iš New York (JFK) Finnair linija

Birželio 7 d. - rugsejo 15 d.

tik pirmadieniais

\$580

plius mokesčiai

Bilietus nupirkti iki gegužės 31 d.

VYTIS TRAVEL

40-24 - 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel. 1-718-423-6161

1-800-778-9847

Fax 718-423-3979

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET

WEB SITE: WWW.VYTISTOURS.COM

PADEKA

Lietuvos Šv. Kazimiero kongregacijos seselių vardu dekojame už aukas Pažaislio vienuolyno fondui (per įgaliotinį Algį Liepinaitį). Aukoj:

Viktoras Motušis iš Cicero, IL, rinko aukas iš savo draugų ir pažįstamų	
Juozas Mikulis	\$1,000.00
K. ir K. Brušai	\$50.00
Jonas ir Ona Rugeliai	\$50.00
Bronius ir Aurelija Polikaiciai	\$40.00
Viktoras ir Ona Šilenai	\$30.00
Catholic Daughters, St. Anthony Parish	\$25.00
Juozas Matėnas	\$25.00
Algimantas Kristolaitis	\$20.00
Juozas Vaineikis	\$20.00
Stanley Bernatavičius	\$20.00
Kitos aukos	\$24.00
Stasė Viščiuvienė aukas rinko Brighton Park'e, IL	
Petras ir Ona Jasulaičiai	\$50.00
Agota Šuopienė	\$30.00
Ona Kunstmanas	\$20.00
A. Dumbrienė ir N. Dumbrytė	\$20.00
Kitos aukos	\$35.00
Baltimore, MD, per Joną Kardoką	
Ancius Laniauskas	\$20.00
V. Čepaitienė	\$20.00
„Saulutė“ per pirmininkę I. Tījūnėlienę	
Vargų vaikų stovyklai Pažaislyje	\$300.00
Floridoje prie Atlanto vandenyno, lietuvių telkinyje, Elena Jonušienė surengė blynų pietus Pažaislio vargų vaikų stovyklai	\$350.00
Lithuanian American Community Inc. Waterbury Branch	\$100.00

Aukas prašome siųsti šiuo adresu: PAŽAISLIS FUND, c/o Sisters of St. Casimir, A Non-profit Organization, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629-1817

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Okas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvos Dukterų centro valdybos narės Danutė Gierštikiene (kaireje) ir Regina Smolinskienė tikisi sulaukti daug svečių draugijos sukaustuvinėje šventėje gegužės 16 d.

„Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos vadovybės ir narių vardu leiskite padėkoti už nuolatinę „Draugo“ dienraščio moralinę paramą mūsų veiklai. Dienraščio spausdinti straipsniai ir pranešimai prieš ir po LV „Lietuvos prisiminimų“ 39-tojo pokylio, prisidėjo, kad jis buvo geras ir sėkmingas. Kaip padėkos ženklą, norime vieniems metams užsakyti „Draugą“ lietuviams seneliams, kurie gyvena Lemonte, Lietuvių Romos Katalikų labdarinių sąjungos pastatytuose senelių globos namuose „Holy Family Villa“. Būkite tikri ir ateityje mūsų skiriamu dėmesiu bei parama Jūsų šaujamam dienraščiui!“ Pasirašo Robert A. Martin, Jr, Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos pirmininkas. Ačiū!

Bronius Nainys kalba apie Lietuvos politikos paimavus Cicero lietuvių sekmadieninėje popietėje Šv. Antano parapijos salėje.

Arvydas Barzdukas patikslina, kad balandžio 15 d. „Drauge“ išspausdintame straipsnyje tikrinių vardų rašybos klausimu jo paminėto vieno geriausių ir moderniausių Lietuvos kalbininkų **Vytauto Ambrazo** pavardę netiksliai parašyta. Klaidą atitaisome ir atsiprašome.

Universitetinio amžiaus lietuvių jaunimą, susidomėjusį ateitininkiška veikla, Studentų Ateitininkų centro valdyba kviečia š.m. gegužės 21-23 d. Dainavoje švęsti mokslo metų užbaigimą ir vasaros sutikimo šventę. Labai kviečiami neseniai iš Lietuvos atvykę. Dalyvavimo mokėstis užsiregistruvusiems iki gegužės 17 d. — 40 dol. Po to registruojantis — 50 dol. asmeniui. Registruotis pas Liudą Landsbergį, tel. 708-533-2022.

„Grandies“ tautinio jaunimo ansamblio 40 metų sukaustuvinis pokylis ruošiamas gegužės 15 d., 5 val. vak., Willowbrook salėje. Asmenys, norintys tik dalyvauti šaujamame jubiliejiniame ansamblio koncerte (be vakarienes), kviečiami atvykti. Bilietus bus galima įsigyti prie įėjimo.

ALRK Moterų sąjungos 3 kuopos susirinkimas bus gegužės 15 d., šeštadienį, 3 val. p.p., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Po susirinkimo bus kavutė ir laimėjimai.

Muz. Arūnas Kaminskas šį penktadienį, balandžio 30 d., 8 val. vak., diriguos savo pasižymėjusį orkestrą „Acanthus“, kuris atliks 3 uvertiūras: „Die Zauberbloete“ (W.A. Mozart), „Die Freischuetz“ (Carl Maria v. Weber) ir paties A. Kaminsko orkestruotą „Jūratės ir Kastycio“ preliudiją (muz. Viktoro Banaicio). Koncertas vyks Notre Dame Church, 1335 W. Harrison, Chicago, IL.

J. ir D. Prasauskai, prisimindami a.t. **Joną Didžbalį**, atsiuntė „Draugui“ 70 dol. auką. Ji labai įvertiname — esame dėkingi.

Ansamblis „Kanklės“ ne tik kankliuos, bet ir dainuos gegužės 7 d., 6:30 v.v., penktadienį, PLC Lemonte ir gegužės 8 d., šeštadienį, 6:30 v.v. Jaunimo centre. „Kanklės“ yra profesionalus muzikinis kolektyvas, kuris gyvuoja nuo 1971 m. ir yra surengęs daugiau kaip 600 koncertų Lietuvoje ir užsienio šalyse. LB Kultūros taryba kviečia atsilankyti į šį pavasarinį koncertą. Bilietus galima įsigyti „Seklyčioje“.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos Marquette Parke pobūvis vyks gegužės 8 d., šeštadienį, 6 val. vak., parapijos salėje. Bilietus galima įsigyti klebonijoje. Kviečiami ne tik dabar parapijai priklausantys, bet ir buvusieji parapijiečiai, ir apskritai visi lietuviai.

Gegužės 1 d., 1:30 val. p.p., Jaunimo centro apatinėje salėje vaikų dainavimo grupė „Lakštutė“ ruošia Motinos dienos paminėjimą. Visus — mažus ir didelius — kviečia atvykti ir pasiklausyti gražaus dainavimo. Įėjimas nemokamas.

Stasys Milašius, Carlsbad, CA, atsiuntė „Draugui“ 100 dol. dovaną. Širdingai dėkui!

Aldona A. Simonaitienė, Rockford, IL, parėmė „Draugą“ 130 dol. auka. Nuširdžiai dėkojame!

LIETUVOS DUKTERYS MINĖS SAVO VEIKLOS 40-METĮ

Lietuvos Dukterų draugija, pasirinkusi savo organizacijos šūkį „Pagalbi ranka vargštančiam“, buvo įkurta 1959 metų vasario mėnesį ir tą pačią metų balandžio 17 d. buvo įregistruota Illinois valstijoje kaip pelno nesiekianti lietuviškos labdaros organizacija. Šią artimo meilės kibirkštį įžiebė kun. dr. Feliksas Gureckas, su tuokart nedideliu lietuvių moterų būreliu išdiskutavęs būtiną reikalą steigti „gailestingų širdžių sambūrį“, pagelbėti sunkioje būklėje atsidūrusiems mūsų tautiečiams. Netrukus draugijos narių vis gausėjo; jos nuširdžiai ir energingai ėmė lankyti sunkiai sergančius, vienišus senelius ir kitaip gyvenimo negandų paliestuosi. Pagal išgales, jiems buvo teikiama finansiška parama, pagelbstima buitiniuose reikaluose. Vieniši mirusieji buvo pagariai palaidojami, jų kapus pažymint paminkleliais.

Ilgainiui organizacijos veikla plėtėsi: lėšoms sukaupti pradėta ruošti koncertus, literatūros vakarus, pokylius. Vertindami draugijos dirbamą, labai reikalingą šalpos darbą, rėmėjai gausiai aukojo; sulaukdavome ir pomirtinių palikimų. Laikantis draugijos nuostatų, šis šalpos darbas buvo dirbamas tyliai, nesigarsinant, net nepaminint šelpiamųjų pavardžių.

1971 metais įsigyta nuosava būstinė, kukliai „Nameliais“ vadinama. Čia jau buvo galima apgyvendinti kelis vienišus, globos reikalingus, lietuvius. Tuo laikotarpiu veikla ėmė krypti Lietuvos link: iki šiol daug mūsų pagalbos susilaukia jos reikalingieji tėvyneje.

Metams bėgant, keitėsi valdybų sudėtis, jų pirmininkės. Turime ir draugijos garbės pirmininkę — buvusią Lietuvos generalinę konsulę Juzę Daužvardienę. 1977 m. netekome draugijos steigėjo ir kapeliono kun. dr. F. Gurecko, o kiek vėliau ir mūsų veikla besirūpinusios konsulės sesės J. Daužvardienės. Nors laikas keičia ir žmonių, ir organizacijų veidus (keturi dešimtmečiai neišvengiamai palietė daug metų draugijoje besidarbuojančias nares), tačiau džiaugiamės, sąrašuose turėdamos apie 1,200 narių.

Šioje trumpoje apžvalgoje tik labai bendrais bruožais pristatome mūsų keturių dešimčių metų veiklą. Kiek per visus tuos metus atliktais darbais džiaugtasi ir kiek kartų su nelaimių ištiktais mūsų broliais bei sesėmis drauge liūdėta, tikime, bus surašyta niekad neišdilsiančiuose lietuviškosios kronikos puslapiuose.

Lietuvos Dukterų draugijos centro valdybos ruošiamą sukaustuvinę šventę įvyks sekmadienį, gegužės 16 d. Ji prasidės 3 val. šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje mirusių ir

Du klaipiediečiai: muzikas dr. Algis Z. Jie šiemet talkino Lietuvių operos operą. Nuotr. Ed. Šulaičio

LYG IR PER ANI

Praėjusį šeštadienį, balandžio 24 d., kupina Čikagos „Seklyčia“ šventė bene jauniausio pasaulyje pensininko penkiolikos metų jubiliejų. Kad tokio jauno amžiaus jau pensininkas, nusistebėjo ir vienas sveikintojų, Lietuvos Respublikos gen. garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza. Žinoma, tik šiaip sau, juokais, nes šis pensininkas iš tikrųjų yra „Pensininkas“ — populiarus žurnalas, skirtas vyresniesiems (ir ne vien jiems) lietuviams, leidžiamas JAV LB Socialinių reikalų tarybos.

Penkiolika metų darbuotis lietuviškos spaudos arimuose — ne taip jau ilgas laikas, bet žinant, su kokiais kliūtimis ta spauda turi susidurti, kokia neaiški jos ateitis, retėjant skaitytojų, redaktorių ir bendradarbių gretoms, kiekviena sukaustis yra švęstina. O „Pensininkas“ tikrai turi pasisekimą. Daugiausia dėl to, kad yra redaguojamas ypač

gyvų narių bei rėmėjų intencija. 4 val. popiet Jaunimo centre didžiojoje salėje bus akademinė dalis, o meninę programą atliks muziko Rikardo Soko vadovaujamas moterų vokalinis vienetas. Gardžią vakarienę ruošia žinoma kulinarė Ona Norvilienė. Tikimasi sulaukti visos eilės garbės svečių ir viešnių, buvusių ištikiminių bei draugijų geradarių. Ta proga išleidžiamas sukaustuvinis leidinėlis, kurį gaus šventės dalyviai. Kviečiami visi, vertinantieji Lietuvos Dukterų darbus, tą dieną švęsti drauge su mumis. Bilietais apsirūpinti galima kasdien, nuo pirmadienio iki šeštadienio, 10-2 v. p.p. draugijos raštinėje, 2735 W. 71 gatvėje, Chicago, IL, 60629 arba rezervuojant status telefonu — 773-925-3211. Visi maloniai laukiami!

Sofija Jelionienė

Stanislava Gritėnas, Melrose Park, IL, ne tik susimokėjo prenumeratos mokesčių, bet pridėjo 100 dol. auką. Labai dėkui!

Eglės Kliksnaitės šokių studijos mergytės ruošiasi pasirodymui gegužės

aboras ir solistė Nida Grigalavičiūtė. rietenūi, statant G. Bizet „Carmen”

KSTI Į PENSIJĄ

sumanaus, darbštaus, pasi- šventusio redaktoriaus — Karolio Milkovaitio.

Jis — buvęs ilgametis čikagietis, dabar gyvenantis Kalifornijoje, vienas pats surenka žurnalui medžiagą, paruošia jį spausdinimui, po to „Pensininkas” atsiunčiamas į „Draugo” spaustuvę Čikagoje. Na, o tolimesnis jo likimas atiduodamas į labai pareiginę administratorės Elenos Sirutienės rankas, kuri surenka talkininkus ir žurnalą išsiuntinėja prenumeratoriams. Verta pažymėti, kad E. Sirutienė gyvena ir „Pensininko” reikalais rūpinasi Čikagoje. Nepaisant ilgų nuotolių tarp redakcijos ir administracijos, žurnalo reikalai tvarkomi sklandžiai.

Į „Pensininko” sukaktuvinę šventę atvyko ir jo redaktorius Karolis Milkovaitis, tad daugeliui ankstesniųjų pažįtamų buvo malonu jį vėl po ilgesnio laiko susitikti. Visi komentavo, kad jis „nepasikeitęs, nepasenęs”, pridurdami, kad turbūt pats griežtai laikosi „Pensininko” skelbiamų sveikatos patarimų. Apskritai, pobūvyje dalyvavo net penki redaktoriai — o tai jau retas įvykis lietuviškame renginyje. Be Karolio Milkovaitio, buvo „Lietuvių balso” redaktorius Vytautas Radžius, „Draugo” vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, „Eglutės” redaktorė Regina Kucienė ir viena „Pasaulio lietuvių” redakcijos kolegijos narių, Jūratė Budrienė. Visi jie sveikino „Pensininką” ir pasakė daug gražių žodžių jo redaktoriui.

Kiek ilgiau apie Karolį Milkovaitį ir „Pensininką” kalbėjo D. Bindokienė, kuri taip pat paminėjo, kad „Draugas” šįmet šventia 90 metų sukaktį ir jokia būdu nesiruošia jungtis į pensininkų eiles. Ji taip pat visus susirinkusius kvietė dalyvauti „Pensininko” 25 metų sukakties šventėje. Kai kurie svečiai kiek suabejojo, ar dar vaikščios šiame pasaulyje po dešimties metų. Jiems buvo pasiūlyta uoliai skaityti „Pensininką” ir laikytis jo nu-

rodymų, kaip išsaugoti sveikatą — tuomet ir 25, ir dar daugiau metų visi kartu galės paminėti...

Žodį tarė ir redaktorius Milkovaitis, visiems nuoširdžiai dėkodamas už sveikinimus, linkėjimus. Būdinga, kad jis nedūsavo dėl darbo pertekliaus, nesiskundė, o šviesiu žvilgsniu ir nuotaikingai žvelgė į tolimesnius darbus.

Programai šmaikščiai vadovavo Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė. Svečių tarpe buvo ir Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė, vos grįžusi iš Vašingtono, kur ji dalyvavo NATO 50 metų sukakties iškilmėse, susitikimuose su Lietuvos prez. Valdu Adamkum bei kitais svarbiais asmenimis (sveikindama „Pensininką”, ji nei žodžiu neužsiminė, kad yra nemažas skirtumas tarp kuklios „Seklyčios”, šios sukakties ir tų iškilmų, kuriose ji tik ką praleido kelias dienas). Svečių tarpe buvo ir visuomenininkas dr. Vytautas

Bieliauskas iš Cincinnati, OH, ir Vytas Maciūnas iš Philadelphijos, ir JAV LB Švietimo tarybos pirm. Regina Kucienė, ir Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė, ir daug kitų mūsų lietuviškos veiklos variklių. O tų, kurie nematė reikalo šioje malonioje šventėje dalyvauti, net nepasigedome..

Šventės pabaigoje visiems sudaryta maloni staigmena, kai svečių tarpe buvusi operos solistė Nida Grigalavičiūtė, vos prieš savaitę publiką žavėjusi „Carmen” operoje dainuota Micaelos partija, sutiko pradžiuginti keliomis dainomis. Jai akompanavo prof. Algis Zaboras.

Pabaigoje dar vyko laimėjimų traukimas ir jaukus pabendravimas. Ilgiausių metų jaunam „Pensininkui”, jo redaktoriui Karoliui Milkovaitiui ir administratoriui Elenai Sirutienei ir leidėjų priėmimo stovintiai Birutei Jasaitienei! A.T.B.

Mozart, Schubert, Ravel ir Gershwin kūrinius fortepijonui keturiomis rankomis šį sekmadienį, gegužės 2 d., 1 val.p.p. Pasaulio lietuvių centre atliks Sonata ir Rokas Zubovai. Atvykite į šį tikrai nuotaikingą koncertą!

Nuotr. I. Tjūnelienės

SKELBIMAI

Pingvinų, smulkių
persikraustymų ir kitų
per TRANSPAK
Jūsų draugas. Dr. J. J. J. J.
Darbo val. 9-5 skambinti
Tel. 1 773 838 1050

• **Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje auکوjo: \$100 - Petras Pajojus. Po \$50 - Algirdas ir Laimutė Eitmanai; Dalia Jakienė; Juozas Kleinaitis. Po \$25 - Ray Grigaliunas; Viktoras Makiejus; Joseph Noreika; Romualdas Švainauskas; Eugenijus ir Irena Vilkai. Po \$20 - Halina Dilys; Jonas ir Lucy Kilčiauskai; kun. Rapolas Krasauskas; W. Schmalstieg; Po \$15 - Stasys ir Danutė Liepai — a.a. Rūtos Didžytės-Vasauskienės atminimui; James Stokas. Po \$10 - Genovaitė Baranauskas; William G. Burimauskas; Bronius Markeliūnas; Juozas Petuška; Antanas Skridulis; Roma Svera; Aleksandras Verikas. \$5 - E. Navikas. Dėkojame remėjams. „Karaliaučiaus krašto lietuvių”, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL. 60540-7011. (sk.)**

• **Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S.Francisco, Chicago, IL 60632. (sk.)**

• **Oak Lawn apyl. paroduodamas 2 mieg., 2 prausyklų butas (condominium) pirmame aukšte. Taip pat uždaromas garažas. Skambinti 708-246-6033. (sk.)**

ARAS ROOFING

Angliškai

Angliškai

Angliškai

Angliškai

Angliškai

Angliškai

Angliškai

Angliškai

Angliškai

Angliškai

Angliškai

• **Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbą su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730. (sk.)**

• **Adolfas ir Genė Armaliai, St. Pete Beach, FL, ir The Taurus Club, Scranton, PA, globoja po du našlaičius Lietuvoje. Pratęsdami globą kitiems metams, jie atsiuntė po \$300. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos” komitetas, 2711 West 71st St., Chicago IL 60629. (sk.)**

• **Union Pier lietuvių draugijos pavasarinis susirinkimas šaukiamas š.m. gegužės 5 d. 3 val. p.p. „Gintaro” vasarvietėje. Nariai prašomi gausiai dalyvauti.**

• **ALIAS Čikagos skyrius gegužės 2 d. 2 val. p.p. kviečia apsilankyti inž. Juozo ir Dailos Liubinskių namuose, 9716 S. Menard, Oak Lawn, IL, kur apžiūrėsime pakeistą ir papildytą naujais rodiniais jų surinktą tautodailės dirbinių parodą.**

• **Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė rengia pavasario gegužinę š. m. gegužės 2 d., sekmadienį 12 val. šaulių rinktinės salėje. Įvairus maistas, cepelinai ir kt. patiekalai. Laimės šulinys ir t.t. Linksmas Kosto Ramanausko orkestras. Visi laukiami.**

• **Ieškomas raštinės darbuotojas-a. Reikia gerai mokėti lietuvių ir anglų kalbas ir vartoti rašomąją mašinėlę. Susidomėję prašome teirautis tel. 773-585-9500.**

es 20 d. Nuotr. I. Tjūnelienės